

NOWY

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sroda, dnia 17 lipca 1912 roku.

Redakcja i administracja "Nowego Kurjera Łódzkiego" mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej 37.

Interesowani do redakcji zgłaszać się mogą od 11 do 12 w południe i od 6 do 7 wiecz.

Administracja otwarta od 8 rano do 7 wieczór.

Adres telegraficzny "Łódź Kurjer".

Rekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły nieoznaczone z góry ceną, honorariumy administracja wypłacać nie będzie.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.

Za odnośnienie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.

Za przesyłkę zagranicą dolicza się 60 k. miesięcznie.

Zmiana adresu 20 kop. TELEFONU Nr. 253.

Cena ogłoszeń: 1-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop., nekrologi i reklamy 15 kop., ogłoszenia zwyczajnie 10 kop. Drobną ogłoszenia 1/2 kop. za wyraz.

Ogłoszenia zamiejscowe: 1 str. 50 kop., reklamy po 20 k., zwycz. po 12 k. za wiersz petitów lub jego miejsce, administracja wypłacać nie będzie.

Agentury: w Łodzi Biuro ogłoszeń "Promień", Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadziński, Zamkowa nr. 23; w Zgierzu: Nowy Rynek, kiosk Aleksandra Lacha
WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, za granicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Domowi Handl. L. i E. Motzi i S-ka.

NAJSKUTECZNIEJSZY SRODEK usuwa

plagi, pryszczki, opaleniznę,
wągry, czerwonosć twarzy
i wszelkie plamy

Pasta do twarzy

wynalazku aptekarza

Jana Niwińskiego.

Dla uniknięcia naśladowstwa, każde pudełko zaopatrzone jest w plombę, na której znajdują się Nr 204 i nazwisko wynalazcy

Jan Niwiński.

Sprzedaj w aptekach, składach aptecznych i perfumerjach.

Czas odnowić prenumeratę.

Dzisiejszy numer składa się z 8-m. kolumn.

Kalendarzyk.

Sroda, d. 17 lipca 1912 r.

Dziś: Aleksego W.

Jutro: Szymona z Lipnicy.

Pieśń wiosenna.

Do lotu ku wiosnie
Unosi się łono,
I w sercu radośnie
I w duszy zielono.
Uczucia mam błogie,
Swobodna ma głowa,
Szczęśliwym—bo mogę
Pić koniak Szustowa. —

Humanitaryzm.

W ostatnich czasach wyrazy te nas nabrały szczególnej rozciągłości; jedynym wyrazem oznacza się całe systematy filozoficzne, polityczne i ekonomiczne, lub stronnictwa religijne. Nie oznaczają one jednej rzeczy, ale zbiór rozmaitych wyrażań. Humanitaryzm, oznaczając z jednej strony dążenia pokojowe — z drugiej oznacza nową re-

ligię. W tem znaczeniu użyjemy wyrazu „humanitaryzm”.

Ktoś utrzymywał, że w miarę wygasania poetycznego usposobienia pod wpływem utylitaryzmu i industrializmu genjusz religijny maleje w ludziach. Ktoś inny twierdził, że obojętność na sprawy religijne nie sprzyja podobnym usiłowaniam, a krytycyzm podcina skrzydła fantazji. Nie wchodząc w bliższy rozbiór przyczyn tego zjawiska społecznego, można w istocie przyjąć za prawdę stwierdzoną faktami, iż czasy nasze nieplodne są w nowe religie, nie sekty, bo te ostatnie tworzą się ciągle, ale nie dorównują dawnym ani siłą propagandy, ani nowością wyobrażeń. Ani francuski katolicyzm księdza Chatel'a, ani niemiecki księdza Ronge'go, ani starokatolicyzm księdza Döllingera nie stworzyły nic trwałego.

Humanitaryzm powstał, jako rodzaj nowej religii — jako ubóstwienie człowieka, oddawanie mu czci boskiej.

Pomysł nie był nowy sam w sobie wszakże greki i rzymianie osadzili swoich bohaterów między półbogami i bogami, stawili im ołtarze, mieli dla nich osobne dni świąteczne. Cesarzom rzymskim, zwłaszcza przed przyjęciem wiary chrześcijańskiej przez Konstantyna, także stawiano posągi i ołtarze. Pomysł więc był nie nowy, chyba z tą różnicą, że nowsi humanitaryści, mówiąc o czci religijnej dla ludzkości nie wskazywali pojedynczych ludzi, którym ta cześć ma być oddawana. Wyjątek w tym kierunku stanowi słynny twórca szkoły pozytywistycznej August Comte.

Humanitaryści nie ograniczyli się na wynalezieniu nowej religii, zasadzającej się na czci ludzkości, ponieważ religia jest tylko jednym z wielu czynników, mających wpływ na kształt życia społecznego, należało twórcom owej religii pomyśleć jeszcze o zamianie pewnych czynników i zastąpieniu ich nowymi.

Do takich czynników należą organizacje polityczne, społeczne, ekonomiczne i t. p.

Znany naprzykład jest projekt Henryka IV co do zaprowadzenia europejskiej rady polubownej, zamiast wojen; projekt upadł, chociaż tak sławnego miał autora. Podobnego losu doznał projekt wiecznego pokoju, ułożony przez księdza de Saint-Pierre.

W swoim czasie agitowała Liga, a potem szkoła manczesterska, której duszą był Cobden, za pokojem, ale jak

się później okazało nietylko w interesie zasady humanitarnej, ale raczej w interesie wolnego handlu.

Twórca humanitaryzmu Piotr Leroux za podłoże nowej religii przyjął sentencję, iż Ewangelją zrobiła swoje, szczepiąc w ludziach zasadę miłości bliźniego, ale nie przeprowadziła zasady w praktykę tak powszechną, jakby tego należało wymagać dla szczęścia ludzi: dlatego w miejsce miłości trzeba za zasadę wziąć solidarność. Ta solidarność może się wyrażać takimi maksymami: „Kochaj Boga w sobie i w innych” albo: „Kochaj innych przez Boga w sobie”.

Powyższe maksymy w tezie swej są jednoznaczne, różnią się jedynie przekładnią wyrazów.

Ramy powyższego artykułu nie pozwalają na zbyt głęboką analizę idei religii humanitaryzmu, to jednak powiedzieć należy, że jak historia dowodzi, usiłowania ukształtowania humanitaryzmu na podstawach mocnych i szerokich były bezskuteczne.

Humanitaryści zapomnieli, że słabą stroną ich idei jest nieliczenie się z namiętnościami ludzkimi i słynną sentencją łacińską: homo homini lupus est.

Nie bacząc na powyższe należy jednak pamiętać, że to co się nie dało w pewnej chwili zastosować, może być wskazywane jako cel ostateczny życia społecznego ludów o czystej, niezależnej kulturze.

Dr J. Neumark.

O reformę ordynacji wyborczej.

W sprawie wniosku do ustawy o zmianie art. 10 ordynacji wyborczej.

—00—

Dnia 19 kwietnia 1912 roku złożony został w izbie państwowej, za nr. 528 (III)5, wniosek do ustawy, zmierzający ku zmianie art. 10 ordynacji wyborczej do izby państwowej. Wniosek nosi podpisy 16 posłów z frakcji postępowców, 7 kadetów, 5 muzułmanów i 2 bezpartyjnych.

Art. 10 ordynacji wyborczej wymienia kategorie osób, wyłączonych od udziału w wyborach. Otóż w ustępie 1-ym art. 10, który brzmi obecnie: (w wyborach nie uczestniczą)

„oddani pod sąd za przestępstwa, pociągające za sobą pozbawienie lub ograniczenie praw stanu, albo wydalenie z urzędowania, jak rów-

nież za kradzież, oszustwo, przywłaszczenie powierzzonego mienia, ukrywanie rzeczy kradzionych, świadome kupno lub przyjęcie w zastaw rzeczy kradzionych lub otrzymanych drogą oszustwa i za lichwę — o ile nie byli umewinnieni przez wyroki sądowe, chociażby, po zapadłym skazaniu, byli zwolnieni od kary, czy z powodu przedawnienia lub pojednania się stron, czy z mocy manifestu Najmilsiejszego, albo osobnego rozkazu Najwyższego”.

proponowana jest zmiana pierwszych wyrazów; zamiast: „oddani pod sąd za przestępstwa, pociągające za sobą... etc.” proponuje się tekst:

„skazani wyrokiem sądowym na karę, połączoną z pozbawieniem lub ograniczeniem praw stanu, albo na wydalenie z urzędowania tudzież skazani sądowo za kradzież, oszustwo, przywłaszczenie powierzzonego mienia, ukrywanie rzeczy kradzionych lub otrzymanych drogą oszustwa i wreszcie za lichwę, chociażby po zapadłym skazaniu byli zwolnieni od kary, z tytułu przedawnienia, z powodu pojednania się stron, lub z mocy manifestu Najmilsiejszego”.

Oprócz zmiany wyrazów początkowych, projektuje się tu więc wstawienie wyrazów: „tudzież skazani sądowo”, a natomiast wykreślenie spójnika: „jak również” i zdania pobocznego: „o ile nie byli umewinnieni przez wyroki sądowe” co jest logicznym następstwem zasadniczej zmiany wyrazów: „oddani pod sąd”, przez wyrazy: „skazani sądowo”. Wreszcie, projektuje się nadto usunięcie ostatnich wyrazów danego przepisu: „osobnego rozkazu Najwyższego”, co znaczyłoby, że utaskawienie, specjalnie dla danego wypadku wyrzeczone, nie powinno być powodować przywrócenia praw wyborczych.

W ustępie drugim art. 10 który obecnie opiewa:

„złożeni z urzędu mocą wyroków sądowych w ciągu lat trzech od daty złożenia z urzędu, chociażby byli zwolnieni od tej kary z powodu przedawnienia lub z mocy manifestu Najmilsiejszego, albo osobnego rozkazu Najwyższego”

wnioskodawcy proponują skreślić cztery ostatnie wyrazy: „albo osobnego rozkazu Najwyższego”. Jest to, oczywiście, przeprowadzenie tej samej zasady, którą w tej mierze zaprojektowano co do ustępu 1-go.

Ustęp 3-ci, głoszący: „znajdujący się pod śledztwem lub pod sądem z oskarżenia o czyny przestępne, wymienione w ustępie 1 artykułu niniejszego (10), lub pociągające za sobą złożenie z urzędu”, wniosek roztrząsany proponuje zmienić w tym duchu, izby wyrazy: „znajdujący się pod śledztwem lub sądem” zastąpić przez: „oddani pod sąd w sądach ogólnych”, oraz izby skreślić

ZARZĄD

**Łódzkiego Towarzystwa
Wzajemnego Kredytu**

Piotrkowska № 43.

podaje niniejszym do wiadomości publicznej, że wydaje przekazy i akkredytywy na większość miejscowości krajowych i zagranicznych, tudzież na miejsca

KURACYJNE,

jako-to: Aix-les-Bains, Abbazia, Altheide, Baden, Baden-Baden, Biarritz, Como, Davos - Platz, Elster, Ems, Franzensbad, Homburg v. d. H., Interlaken, Ischl, Kissingen, Kofobrzeg, Koesen, Kreuznach, Kudowa, Karslbad, Landeck, Lugano, Lucerna, Meran, Mentong, Monte-Carlo, Montreux, Marienbad, Nauheim, Neuenahr, Norderney, Nizza, Oeynhausien, Ostenda, Pyrmont, Reichenhall, Reinefz, Salzbrunn, San Remo, St. Moritz-Bad, Teplitz, Trouville, Vichy, Wiesbaden, Wildungen, Zoppot.

Uwadze polecamy nasze połączenia z miejscowościami kuracyjnym

GALICJI,

Iwoniczem, Krynica, Rabka, Rymanowem Szczawnicą, Truskawcem, Zakopanem, Zagłesowem, oraz z Ciechocinkiem gub. warszawskiej.

Wydawanie przekazów uskutecznią się w godzinach biurowych t. j. od godz. 9-ej rano do 1-ej po poł., i od 2 i pół do 4-ej, przy okienku № 6.

DYREKCJA

Piotrkowskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego.

Stosownie do art. 22 Ustawy Towarzystwa podaje do powszechnej wiadomości, że wymienione niżej osoby zgłosiły się do Dyrekcji z żądaniem przyznania im pożyczek na ich nieruchomości:

położonych w Pabjanicach:

Nr. 553|16 Franciszek i Janina małżonk. Szymanowicz rb. 14000

położonych w Bałutach-Nowych:

Nr. 1620|23^{1/2} Zelman-Lewek Holender . rb. 6000
Nr. 1618|708 Antoni i Stanisława małżonk. Lorenc rb. 5000
Nr. 160|1741 Wilhelm Kramer rb. 40000
Nr. 1600|572 Piotr i Stefania małż. Re-telewscy rb. 20000

Wszelkie zarzuty przeciwko żądanym pożyczkom winny być złożone Dyrekcji przez osoby zainteresowane w przeciągu dni 14-tu od daty podania niniejszego ogłoszenia.

**Światłolecznicy i Roentgenowski
INSTYTUT D-RA S. KANTORA,**

Specjaliści chorób skórnych, włosów, wenerycznych i moczopięciowych
ulica Krótka № 4. Telefonu № 19-41. 172 0 0

Leczenie promieniami Roentgena, światłem Finsena i kwarcowym (choroby skóry i wypadanie włosów), prądami wysokiego napięcia (świeżba, hemeroidy) elektrolyty (radykaine usuwanie szpecących włosów) masaż wibracyjny i pneumatyczny podług prof. Zabłudowskiego (niemoc płciowa), kaustyka, usuwanie brodawek, Ende i cystoskopia (oświetlanie organów moczopięciowych). Elektryczne świetlne kąpiele i gorące powietrze. Leczenie syphilisu „Ehrlich-Hata 606”.
Przyjmuje od 8 — 11, od 6 — 9, dla pań od 5 — 6; osobna poczekalnia.

Zyrandole elektryczne

ample, lampy stolowe, kinkiety, figury wszelkich stylów.
Największy wybór. „ „ Najnowsze modele.

Specjalne składy artykułów elektrotechnicznych

BRACIA BORKOWSCY

Warszawa, Jerozolimska 56. ☎ Łódź, Piotrkowska 125.
Telefonu: 42-46, 84-66. ☎ Telefon 14-40.

2423-7-1

Prenumerować

wszystkie pisma,

oraz ogłaszać się w tychże

kościele, według cen redakcyjnych

można w „**PROMIENIU**”

Piotrkowska 31, telefon 1200.

Główne przedstawicielstwo prawie wszystkich czasopism warszawskich, jak:

„Tygodnik Ilustrowany”, „Świat”, „Nowe życie”, „Wolne Słowo”, „Myśl Niepodległa”, „Tygodnik Mód i Powieści”, „Przyjaciel Dzieci”, „Gazeta Świąteczna”, „Trubadur Polski”, „Goniec Poranny i Wieczorny”, „Nowa Gazeta”, „Kurier Poranny”, „Kurier Polski”, „Wiadomości Codzienne”, „Kółce”, „Mucha” i t. d. 2969-0-1

Dr. E. Szyldkret

Akuszerya i choroby kobiece
Zachodnia 36 m. 7 także wejści z Piotrkowskiej 3 (Hotel Polski)
Godz. przyj. 10 1/2 — 12 rano i 4 1/2 — 7

Dr. REJT

Średnia 5.

Sp.: Choroby skórne, weneryczne, kosmetyka lekarska. Leczenie Syphilisu Salvarsanem „ER-LICH-HATA 606” wśród-żylnie. Leczenie elektrycznością (elektroizem) i masażem wibracyjnym. Dla pań osobna poczekalnia. Godziny przyjęcia: od 8—1 rano i od 4—8 wiecz. W niedziele i święta 9—2 no.

Kto szuka:

pracy,
posady,
służby,
mieszkania,
zbytu towarów,
reklamy wyrobów,
dzierżawy.

Kto potrzebuje:

inżynierów,
urzędników,
techników,
leśniczych,
pomocników,
pokojówek,
kucharzy,
kucharek,
służby.

Kto chce:

nająć mieszkanie,
kupić lub sprzedać
ziemię, handel,
gospodarstwa,
pożyczyć pieniądze
i t. p.
lub podać cośkolwiek
do wiadomości ogółu

najlepiej i najtaniej

uzyska to przez

OGŁOSZENIA

w „Nowym Kurjerze Łódzkim”

Kursy Politechniczne

w ŁÓDZI, Piotrkowska 84.

Na oddziały budowlany i elektrotechniczny przyjmuje się kandydatów na 1, 2 i 3 semestry, na oddział zaś handlowo-przemysłowy tylko na 1 semestr. Kandydaci bez różnicy wyznania, ze świadectwami z ukończenia 3 klas są przyjmowani na 1 semestr bez egzaminu. Blizszych szczegółów i programy udziela **Kancelarja Kursów** codziennie od godz. 4—6. r2412-20-1

**Natychmiast potrzebni sa wszędzie
agenci - współpracownicy**

bez ponoszenia kosztów i ryzyka na stałą pensję i procenty
Szczegółowe informacje wysyła się bezpłatnie. Irkuck. Kantor gazety „**Sybirskij torgowo-promyszlennyj Wiestnik**” Pocztańska 14. 5310

